

Piše: Emil Prutina, "Dani" 6.4.2012.

Koncerti: SCH u nekadašnjoj Slozi

Čuda života

Petak 30. mart 2012. godine u Sarajevu obilježen je nastupom legendarnog sarajevskog benda SCH – događaj je to koji predstavlja puno više od običnog koncerta i nameće niz tema o kojima treba razmisliti

Najveći problem sa ovim koncertom jeste prostor u kojemu se on desio. Način na koji je on sada konstruiran predstavljao je vidan problem za sve ljubitelje benda SCH koji su doživjeli njegove nastupe nekada davno, kada je rock muzika kao umjetnička forma još uvijek predstavljala kakvu-takvu aktivnu, živuću materiju. Danas je rock u Sarajevu, očito poklopljen vremenom i promjenama koje su se odigrale u proteklih gotovo 30 godina, koliko postoji ovaj sarajevski bend, prerastao u običnu “pogrbljenu” sjedeljku uz pivo i misao o tome koliko je sve bilo ispunjenije životom nekada davno, čak i za vrijeme rata koji se doimao nemogućom okolnošću za bilo kakvu vrstu ispoljavanja strasti i energije, opijenosti muzikom. Jasan primjer sudbine kulturnih pokreta u ovom gradu danas je moguće vrlo jasno očitovati u načinu na koji je prostor nekadašnje Sloge preuređen, očito po nuždi opstanka. No nije to slučaj samo sa ovim prostorom gdje se desio koncert SCH. I na drugim sličnim, idejno i prostorno usklađenim “underground” dešavanjima, gdje se zagovara sloboda mišljenja, drugačiji načini življenja, ljudske razigranosti i općenite drugosti, otpora ka općem porobljavanju koje nam se dešava – po pravilu uvijek imamo splećinu od tromih, beživotnih ljudskih pokreta, izgubljenih pogleda, opće umrtvljenosti koju je gotovo nemoguće podnijeti. Što nas dovodi do drugog velikog problema glede (i ne samo) ovog koncerta – a to je mahom bezlična i bljutava sarajevska publika – takva kakva jeste i koju je nemoguće više pomjeriti u okviru bilo kakvog istinskog kulturnog događaja – izuzevši možda... S obzirom na količinu medijskog materijala kojim je koncert najavljen možda i ne treba čuditi količina pažnje koju je SCH, čini se prvi put, dobio u javnosti, a onda možda i ne treba čuditi količina usputnosti kojom je odisao klub pred sami koncert. Ne treba izbjegavati ni činjenicu da je jedan dobar dio ljubitelja benda SCH već uveliko ostario, te da im na rock koncertima uobičajeno čekanje izlaska članova na scenu predstavlja “praktičan problem”, a drugi mlađi dio bješe živahan onoliko koliko je to u skladu sa strogim konvencijama koje su sastavni dio današnje klupske/koncertne zabave.

Za Granona

Srećom, Senad Hadžimusić Teno štrči. Na način na koji je bio izdvojen, otpiljen izvan ustaljene forme življenja u ovom gradu nekada davno u onom prošlom sistemu, prije rata, na isti način je i danas izdvojen i izvan mentalne kaljuge u koju se pretvara cjelokupno okruženje kojim smo prokleti – što ga čini jedinstvenim i neprikosnovenim kulturnim fenomenom. Isto je potvrđeno i ovim odličnim nastupom koji nadilazi uobičajene formalne pojedinosti inače bitne na koncertima. Tako je Teno, uvijek u nekoj

bitnoj reakciji na vrijeme i prostor, nastup počeo posvetivši koncert Goranu Obradoviću Granonu, nekadašnjem članu ovog benda, koji je prije gotovo 20 godina “poginuo braneći ovaj grad”. Konotacije na rat je bilo nemoguće izbjeći, budući da je dosta prisutnih sjećanje vuklo na vrijeme posebnih koncerata kojima smo prisustvovali tokom opsade – emocije i slike preko kojih je nemoguće preći. Poređenje sa današnjim vremenom u kojemu je sve to obesmišljeno i obezvrijeđeno i tuga koja se samim tim javlja isto tako je nemoguće izbjeći.

Najava i nepomični ambijentalni desetominutni uvod predstavljaju trenutak koji je promijenio tok stvari. Potrebni rez u općenitoj barskoj atmosferi u klubu, kako bi se znalo da je ovo ipak koncert benda SCH. Nakon toga je prostor ispunio surovi i neposredni, srcu bliski zvuk St. Materijala, odnosno stvari sa prijeratnih albuma po kojima je ovaj bend, po nekom općem konsenzusu, najpoznatiji i jedan od najcjenjenijih sa ovih prostora (SCH, *During Wartime*, *WHITE MUSIC: Two Ways To German Art & Work Discipline*).

Konceptualno i ne manje bitno – iako se mnogima možda činilo više kao začim – u pozadini se na velikom platnu odvijao kolažni video rad koji je od niza sakupljenih dokumentarnih snimaka pripovijedao priču o životu počevši je fascinantnim i dramatičnim scenama začeca ljudskog oblika života, od onoga što se dešava na mikro nivou u materici jedne majke – do kolekcije isto tako sirovih, nedotjeranih snimaka porođaja majki iz svih dijelova svijeta. Slijedeći liniju odrastanja u različitim kulturološkim okvirima, kroz film smo vidjeli jedinstvene snimke sazrijevanja djece kroz igru do banaliziranih pornografskih scena parenja i različitih poimanja seksa i ljubavi, zatim obuku za rat – i na kraju, logično, jedinstvene scene bogatstva i bijede, viška i nedostatka hrane, umiranja od bolesti i nasilja, gubitka ljudskih života bilo gdje u svijetu, da bi se cjelokupan proces iz teško shvatljivih i haotičnih motiva ponovo vratio na početak i u cijelosti ponovio, baš kao što to bude sa životom na ovoj planeti. Savršena vizualna pozadina kao smisleni odmak od svega što se dešava u ovom gradu kao logičan slijed stvari.

Konceptualno slijedeći video (možda ne u savršenom ritmu, ali sa dovoljno trenutaka koji su se savršeno podudarili) odvijao se i koncert, vodeći nas kroz različite cikluse življenja u kroz koje je ovaj bend prošao uokruženju u kojemu se konstantno sve raspada. Prijeratni “profetski” zvuk (za koji se voli ustvrditi kako je upućivao na destrukciju koja nam slijedi), prešao je u zvuk ratnih, mahom melanholičnih melodija dijagnoze haotičnog raspada, sa albuma *Gentle Art of Firing* (1995), uključujući zatim i stvari sa posljednjih post-ratnih “gitaraskih” izdanja koja ponajviše predstavljaju pokušaj reminiscencije.

Tu je došla do izražaja podijeljenost publike kada je u pitanju ova grupa, tj. Teno i ono što on radi. Ljubitelji SCH nemoguće je više podvesti pod jednu noisersko-alternativnu rock, industrial orijentaciju. Elektronski radovi Senada Hadžimusića čija se kvaliteta voli podrivati, doduše ne zvanično nego onako u kuloarima, ipak u ovom gradu imaju svoju publiku koja itekako cijeni to Tenino umjetničko nastojanje. Sa posljednjim izdanjima (album *Glut* prije svega) muzički opus SCH je već toliko razuđen na različite

vrste zvuka koji se nalazi iza ovog imena – da je prisutan bio i blagi lom u atmosferi kod određenih faza na koncertu. Neko će se usuditi napisati da je bilo i dosadnih dijelova, no nije problem shvatiti da je i to jedan od kreativnih ciklusa kroz koji je prošla/prolazi ova grupa. Također, sve što se odvijalo na sceni predstavlja najbolji umjetnički izraz stanja u kojemu se nalazi grad i čitava zemlja, s tim što, kao publika, više nismo u stanju reagovati na istinu koja nam se govori. Priča o životu koja se odvijala gore na platnu i zvuk koji je ispunjavao prostor sadržavali su i tu nemogućnost reakcije.

Naša pjesma

Nakon povratka na prijeratni noiserski zvuk, kako bi se odsvirale najpoznatije “biblijske” stvari, a oko kojih očito postoji slaganje o njihovoj kvaliteti, tek u nekoj vrsti bisa mogao se čuti zvuk iz elektronske faze umjetničkog izraza benda – što je možda, konceptualno, i jedini nedostatak ovog koncerta.

Najvažnija stvar koja je postignuta ovim događajem jeste gubitak osjećaja o vremenu i prostoru u kojemu se sve odvija, naposljetku gubitak uloge neočekivano brojne publike koja je postala potpuno nevažna u cjelokupnom dojmu.

Iznad scene se odvijala tragikomična priča o svijetu i životu, na sceni je bio bend koji je kroz muziku dodatno kontekstualizirao tu istu haotičnu priču sa vrlo žestokom vlastitom, stvarnom pozadinom. Nešto što je jako daleko od koncepta općeg cirkusa i jeftine bezumne zabave, a što se u ovom gradu, izuzevši koncerte SCH, nikada ne dešava. Na kraju, teško da će se nešto slično i u ovoj mjeri vrijedno u narednih par godina desiti, izuzevši možda slavljenje 30. godišnjice postojanja benda koja bi po svemu sudeći mogla biti nekada 2014. godine.

SCH u nekadašnjoj Slozi

Čuda života

Petak 30. mart 2012. godine u Sarajevu obilježen je nastupom legendarnog sarajevskog benda SCH – događaj je to koji predstavlja puno više od običnog koncerta i nameće niz tema o kojima treba razmisliti

Piše: **Emil Prutina**
Foto: **Dorđe Krajišnik**

Najveći problem sa ovim koncertom jeste prostor u kojemu se on desio. Način na koji je on sada konstruiran predstavljao je viđan problem za sve ljubitelje benda SCH koji su doživjeli njegove nastupe nekada davno, kada je rock muzika kao umjetnička forma još uvijek predstavljala kakvu-takvu aktivnu, živuću materiju. Danas je rock u Sarajevu, očito poklopljen vremenom i promjenama koje su se odigrale u proteklih gotovo 30 godina, koliko postoji ovaj sarajevski bend, prerastao u običnu "pogrblijenu" sjedeljku uz pivo i misao o tome koliko je sve bilo ispunjenije životom nekada davno, čak i za vrijeme rata koji se doimao nemogućom okolnošću za bilo kakvu vrstu ispoljavanja strasti i energije, opijenosti muzikom. Jasan primjer sudbine kulturnih pokreta u ovom gradu danas je moguće vrlo jasno očitovati u načinu na koji je prostor nekadašnje Sloge preuređen, očito po nuždi opstanka. No nije to slučaj samo sa ovim prostorom gdje se desio koncert SCH. I na drugim sličnim, idejno i prostorno usklađenim "underground" dešavanjima, gdje se zagovara sloboda mišljenja, drugačiji načini življenja, ljudske razigranosti i općenite drugosti, otpora ka općem porobljavanju koje nam se dešava – po pravilu uvijek imamo splećinu od tromih, beživotnih ljudskih pokreta, izgubljenih pogleda, opće umrtvljenosti koju je gotovo nemoguće podnijeti. Što nas dovodi do drugog velikog problema glede (i ne samo) ovog koncerta – a to je mahom bezlična i bljutava sarajevska publika – takva kakva jeste i koju je nemoguće više pomjeriti u okviru bilo kakvog istinskog kulturnog događaja – izuzevši možda... S obzirom na količinu medijskog materijala kojim je koncert najavljen možda i ne treba čuditi količina pažnje koju je SCH, čini se prvi put, dobio u javnosti, a onda možda i ne treba čuditi količina usputnosti kojom je odisao klub pred sami koncert. Ne treba izbjegavati ni činjenicu da je jedan dobar dio ljubitelja benda SCH već uveliko ostario, te da im na rock koncertima uobičajeno čekanje izlaska na scenu predstavlja "praktičan problem", a drugi mlađi dio bješe živahan onoliko koliko je to u skladu sa strogim konvencijama koje su sastavni dio današnje klupske/koncertne zabave.

Za Granona

Srećom, Senad Hadžimusić Teno štrči. Na način na koji je bio izdvojen, otipjen izvan ustaljene forme življenja u ovom gradu nekada davno u onom prošlom sistemu, prije rata, na isti način je i danas izdvojen i izvan mentalne kaljuge u koju se pretvara cjelokupno okruženje kojim smo prokleti – što ga čini jedinstvenim i neprikosnovanim kulturnim fenomenom. Isto je potvrđeno i ovim odličnim nastupom koji nadilazi uobičajene formalne pojedinosti inače bitne na koncertima. Tako je Teno, uvijek u nekoj bitnoj reakciji na vrijeme i prostor, nastup počeo posvetivši koncert Goranu Obradoviću Granonu, nekadašnjem članu ovog benda, koji je prije gotovo 20 godina "poginuo braneći ovaj grad". Konotacije na rat je bilo nemoguće izbjeći, budući da je dosta prisutnih sjećanje vuklo na vrijeme po-

sebnih koncerata kojima smo prisustvovali tokom opsade – emocije i slike preko kojih je nemoguće preći. Poređenje sa današnjim vremenom u kojemu je sve to obesmišljeno i obezvrijeđeno i tugu koja se samim tim javlja isto tako je nemoguće izbjeći. Srećom, Teno je daleko i od tih patetičnih okvira.

Najava i nepomični ambijentalni desetominutni uvod predstavljaju trenutak koji je promijenio tok stvari. Potrebni rez u općenitoj barskoj atmosferi u klubu, kako bi se znalo da je ovo ipak koncert benda SCH. Nakon toga je prostor ispunio surovi i neposredni, sircu bliski zvuk *St. Materijala*, odnosno stvari sa prijeratnih albuma po kojima je ovaj bend, po nekom općem konsen-

maka porođaja majki iz svih dijelova svijeta. Slijedeći liniju odrastanja u različitim kulturološkim okvirima, kroz film smo vidjeli jedinstvene snimke sazrijevanja djece kroz igru do banaliziranih pornografskih scena parenja i različitih poimanja seksa i ljubavi, zatim obuku za rat – i na kraju, logično, jedinstvene scene bogatstva i bijede, viška i nedostatka hrane, umiranja od bolesti i nasilja, gubitka ljudskih života bilo gdje u svijetu, da bi se cjelokupan proces iz teško shvatljivih i haotičnih motiva ponovo vratio na početak i u cijelosti ponovio, baš kao što to bude sa životom na ovoj planeti. Savršena vizualna pozadina kao smisljeni odmak od svega što se

predstavljaju pokušaj reminiscencije.

Tu je došla do izražaja podijeljenost publike kada je u pitanju ova grupa, tj. Teno i ono što on radi. Ljubitelji SCH nemoguće je više podvesti pod jednu noisersko-alternativnu rock, industrial orijentaciju. Elektronski radovi Senada Hadžimusića čija se kvaliteta voli podriivati, doduše ne zvanično nego onako u kulorovima, ipak u ovom gradu imaju svoju publiku koja itekako cijeni to Tenino umjetničko nastojanje. Sa posljednjim izdanjima (album *Glut* prije svega) muzički opus SCH je već toliko razruđen na različite vrste zvuka koji se nalazi iza ovog imena – da je prisutan bio i blagi lom u atmosferi kod određenih faza na koncertu. Neko će se usuditi napisati da je bilo i dosadnih dijelova, no nije problem shvatiti da je i to jedan od kreativnih ciklusa kroz koji je prošla/prolazi ova grupa. Također, sve što se odvijalo na sceni predstavlja najbolji umjetnički izraz stanja u kojemu se nalazi grad i čitava zemlja, s tim što, kao publika, više nismo u stanju reagovati. Priča o životu koja se odvijala gore na platnu i zvuk koji je ispunjavao prostor sadržavali su i tu nemogućnost reakcije.

Naša pjesma

Nakon povratka na prijeratni noiserski zvuk, kako bi se odsvirale najpoznatije “biblijske” stvari, a oko kojih očito postoji slaganje o njihovoj kvaliteti, tek u nekoj vrsti bisa mogao se čuti zvuk iz elektronske faze umjetničkog izraza benda – što je možda, konceptualno, i jedini nedostatak ovog koncerta.

Najvažnija stvar koja je postignuta ovim događajem jeste gubitak osjećaja o vremenu i prostoru u kojemu se sve odvija, naposljetku gubitak uloge neočekivano brojne publike koja je postala potpuno nevažna u cjelokupnom dojmu.

Iznad scene se odvijala tragikomična priča o svijetu i životu, na sceni je bio bend koji je kroz muziku dodatno kontekstualizirao tu istu haotičnu priču sa vrlo žestokom vlastitom, stvarom pozadinom. Nešto što je jako daleko od koncepta općeg cirkusa i jeftine bezumne zabave, a što se u ovom gradu, izuzevši koncerte SCH, nikada ne dešava. Na kraju, teško da će se nešto slično i u ovoj mjeri vrijedno u narednih par godina desiti u Sarajevu, izuzevši možda slavljenje 30. godišnjice postojanja benda koja bi po svemu sudeći mogla biti nekada 2014. godine. ■

zusu, najpoznatiji i jedan od najcjenjenijih sa ovih prostora (*SCH, During Wartime, WHITE MUSIC: Two Ways To German Art & Work Discipline*).

Konceptualno i ne manje bitno – iako se mnogima možda činilo više kao začim – u pozadini se na velikom platnu odvijao kolažni video rad (imali smo priliku vidjeti i na prijašnjim nastupima) koji je od niza sakupljenih dokumentarnih snimaka pripovijedao priču o životu počevši je fasciniranim i dramatičnim scenama začeca ljudskog oblika života, od onoga što se dešava na mikro nivou u materici jedne majke – do kolekcije isto tako sirovih, nedotjeranih sni-

dešava u ovom gradu kao logičan slijed stvari.

Konceptualno slijedeći video (možda ne u savršenom ritmu, ali sa dovoljno trenutaka koji su se savršeno podudarili) odvijao se i koncert, vodeći nas kroz različite cikluse življenja kroz koje je ovaj bend prošao u okruženju u kojemu se konstantno sve raspada. Prijeratni “profetski” zvuk (za koji se voli ustvrditi kako je upućivao na destrukciju koja nam slijedi), prešao je u zvuk ratnih, mahom melanholičnih melodija dijagnoze haotičnog raspada, sa albuma *Gentle Art of Firing* (1995), uključujući zatim i stvari sa posljednjih post-ratnih “gitarških” izdanja koja ponajviše